

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Vita Spirituali, Eivsque Perfectione - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1611

De Stabilitate honoris religiosorum. Cap. xxix.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77833)

conquirit, vt sic decora vehementer nimis, vt regnam decet, opulentissimè ornata, transeat de hoc trichinio animarum sanctarum in cubiculum sponsi, quod est cœlestis domicilium, vbi est in perpetuas æternitates permanens. Denique magna nimis est pulchritudo tanto labore, ac sollicitudine procurata; illa enim anima, quæ non oscitanter, sed magna sui contentione Deo placere cupit, singulis momentis decorem suū augere studet, de nocte suas cogitationes, ac desideria sua, verba, & opera diligenter examinat, & si quid omittendum egit, aut agendum omisit, oculo discretionis aduertit, & non solum leues maculas, si quas ex occupatione contraxit, lachrymis diluit, verum etiam, si se decore, & pulchritudine bonorum operum adoleuisse non sentit, quasi otiosam, & socordem se culpatur, & tamquam pigra Dei comminationes extimescit. Quæ tanta cura deformitatem fugit, quæ tanta sollicitudine decorem inquirat, quomodo non erit pulcherrima? Quomodo non decora vehementer nimis? Omnis certè pulchritudo Solis, & Lunæ, & lucentium stellarum huic decori comparata, vilis reputatur, & exigua; imò quid eorum, quæ in facie lucent (vt verbis vtar Bernardi) si internæ cuiuspiam sanctæ animæ pulchritudini comparetur, non vile, ac sœdum recto appareat æstimatori? Quid, inquam, tale in se ostendit ea, quæ præterit, figura huius mundi, quod æquare speciem animæ possit illius, quæ exuta terreni hominis vetustatem, eius, qui de cœlo est, decorem induit, ornata optimis moribus pro monilibus, ipso purior, sicut excelsior æthere, sole splendidiore. Propter hanc itaque eximiam pulchritudinem, ac virtutis decorem vniuersus mundus statum religiosum superiorem agnoscat, & hunc statum colentes, istamque vitam profitentes, non fictis applausibus, neque externis tantum honoris indicibus, sed verissima reuerentia, & honore prosequitur. Verus enim honor, & nulla fictione maculatus, illis profectò tribuendus est, qui veræ virtutis effecti participes, non honorem ambierunt, sed omnes honores, & dignitates sæculi pro Christi obsequio, & amore refutarunt. Nam sic immobilis, & fixa permanet diuina sententia; vt qui pro Christo mundana contempserit, ea etiam in hoc mundo centuplicata recipiat. Quamobrem, si religiosi omni honori, omni dignitati, omni dominationi nuncium miserunt, non pro inani gloria, vt antiqui philosophi, non pro adeptione honoris, vt hypocritæ, qui reiiciendo honorem, ipsum aucupare contendunt, sed vt Christum verum honorem, veras opes, veras delicias possideant, æquum est, vt honorem, quem reliquerunt, centuplicatum accipiant. Si autem honos illis attributus, adhuc inanis est, numquam illum auctum, & multiplicatum habebunt, imò eo ipso decurratum, ac imminutum; quia quælibet res, aut prosperitas, quod magis inanis est, eò infœlicior redditur, atque miserior. Non igitur pro inani honore contempto, auctum honorem inanem; sed verum honorem, & solidum centies auctum assequentur. Hoc verò non esset difficile innumerabilibus exemplis comprobare, eorum, qui mundo contempto, ad magnam gloriam pro ipsa mundi, & suarum rerum contempione subuecti sunt; sed vnum tantum, aut alterum, & quidem magnæ auctoritatis, non omitam. Ioannes Cassianus Abbas Ioannis honorem, non ambitione, sed virtute parum, hac disertissima oratione describit. Qui, ait, per obscuris maioribus natus, ita pro Christi nomine vniuerso penè humano generi admirabilis factus est, vt eum ipsi quoque rerum præsentium domini, qui mundi

Ber. serm.
27. in ead.

Cassian. col.
lat. 24. c.
26.

A huius, atque imperij gubernacula retinentes, etiam potentibus cunctis, regibusque terris sunt, velut dominum venerantur, & oracula eius de tam longinquis regionibus appetentes, imperij sui apicem & statum salutis, bellorumque proventus, illius orationibus, meritisque committerent. Simile de Magno Antonio ab hominum consortio segregato Athanasius narrat. Hoc (inquit) in eo viro mirabile est, vt hominem in extremo mundi limite conditum, & fauor principum, & omnis celebraret aula regalis. Nam & Constantinus Augustus, & eius liberi Constantini, atque Constantius, talia cognoscentes, crebro ad eum, quasi ad patrem, missis literis obsecrabant, vt reciprocos eos literis hilararet. Quando magnates sæculi, tanto honore, tam intima reuerentia à suis regibus dignati sunt, vt & orationum ab eis auxilia poscerent, & quod mirabilis est, consolationem & gaudium, ex epistolis à suis subditis missis postularent: Certè honorabilissimus status est, quem principes quoque sæculi sincerissimo venerant affectu, & verissimus honos est, quem non ambitio comparauit, non simulatio detulit, non timor, ac violentia obtulit; sed vera virtus, paupertatis amor, vt sæculi contemptio promeruit.

Athanas.
in vita
Antonij.

De stabilitate honoris religiosorum.

CAPVT XXIX.

O humanum desiderio veri honoris incensum, non sola honoris veritate satiatur, sed eius firmitatem, ac stabilitatem exoptat. Quæ firmitas virtutis profectò pulchritudinem, & sanctitatis decorem consequitur. Quate religiosorum honos firmus, & stabilis esse debet, quem non inania bona tenent, qualia sunt, diuitia, vel reipublicæ dignitates; sed vera bona virtutum fulciunt, atque sustentant. Hoc autem Dominus statim sequentibus verbis insinuat. Nam propter hanc speciem tuam (inquit) qua perfectæ eras in decore non tuo, sed meo, quem posueram super te, profecisti in regnum. Si enim dixit quidam: Priami species digna est imperio, cur animæ species, beatos admirans, & cor Dei in sui amorem rapiens, non erit digna, quæ imperet, ac in principatum, & regnum proficiat? Hoc regnum quamdam honoris firmitatem, & stabilitatem significat, quæ ex religiosorum statu, ac qualitate dignoscitur. Regnat namque religiosus, quoniã charitatis perfectionem insequitur, & suis affectibus dominatur. Si enim regnat ille, qui præficitur populis, cur non ille regnet, qui sibi ipsi, & suis affectionibus imperat? Quicumque proprium corpus subegerit (inquit Ambrosius) nec eius passionibus turbati animam suam, rector sui congrua viuacitate permiserit, is bene regia quadam potestate se cohærens rex dicitur, quod regere se nouerit, arbiter sui iuris sit, non captiuus trahatur in culpam, nec præceps feratur in vitium. Hoc autem adeò habet religiosus, vt si minime suas passiones cohæbeat, si non se ipsum seuerissimè regat, religiosus habitus sit, vita non sit. Hoc, secundum Anselmum, capitis tonsura designat, qua religiosus, tum dignitatis, tum proprii muneris admonetur. Corona (inquit) capillorumque tonsura, eum esse debere sacerdotem, & regem demonstrat. Sacerdotes quippe in lege, mitra regabant caput, ad similitudinem cuius, & huic caput raditur Reges autem coronis videntur, ad cuius similitudinem, huius capilli tondentur. Hæc itaque coarctant eum, vt sacerdotis, & regis gerat officium.]

Homer. in
Iliad.

Ambros. in
Psal. 128.
ser. 14.
vers. 5.

Anselm.
lib. de st.
mil. ca. 93.

De officio autem, statim subdit: Officium sacerdotis erat in lege generis diuersi pecora mactare. Huius ergo similiter officium debet esse, leonem iram, & crudelitatis; lupum rapacitatis; taurum feritatis; vulpem astutiae; hircum immunditiae; glirem somnolentiae; equum, & mulum luxuriae; asinum pigritiae, aliaque bestialia vitia occidere. Regis autem officium proprium est, regere regnum: hostes inde procellere; ne iusto iniustus iniuriam faciat prouideres; malis depressis bonos exaltare. Hoc itaque officium debet esse monachi, ut suae mentis regnum regat, & corporis. Hinc enim omnia expellere debet vitia, prouidere, ne malus bono appetitus resistat, sed ut bonus malum sibi semper subiciat.] Optimum certe regis munus, quod non sola regni exteriora componit, sed interiora mentis gubernat, non corpus tantum regit, sed spiritum quoque moderatur: non pacem corruptibilem tuetur, sed pacem incorruptam affectuum interiorum conseruat: ex qua ad illam aeternam pacem ascendimus, quam adepti cum Deo sine fine regnabimus.

Regnat religiosus, quoniam ex domo Christi est famulus, amicus, & sodalis ipsius. Religio enim, praecipua quadam ratione, domus Christi dicitur, quia in ea specialiter commoratur, eam regit, atque gubernat, omnesque eius sectatores Christi induunt insignibus. Nam habitus ipse monachi, nihil aliud est, quam iudicium quoddam externum, quo religiosus se Christi esse famulum ac amicum profiteatur. Omnes autem ex hac domo Christi, principes, & reges sunt. Ideo quippe vocatur rex regum, & Dominus dominantium.] Quia omnes, qui ei seruiunt, sed praecipue, qui nec latum vnguem a sua voluntate conantur discedere, & in omnibus ei famulantur, non tantum vocantur in seruos, sed admittuntur in reges, & regum diadema suscipiunt. Quidni regnent illi, quos Deus ipse vult honorare, & ad regiam dignitatem extollere? Volens potentissimus Rex ex Assuerus Mardocheum Iudaeum honorare, eo quod duorum Eunuchorum aduersus caput regium detexisset insidias, iussit eum indui regalibus vestimentis, & regum diadema suscipere, & insidentem equo regio per plateas ciuitatis discurrere, primo de regum principibus habenas equi manu tenente, & magna voce acclamante: Hoc honore condignus est, quemcumque rex voluerit honorare.] Si terrenus rex seruos suos, nec nimis familiares: nec multum bene meritos, tanto dignatur honore, quid faciet caelestis Rex Christus, sine vlla comparatione gratior, atque potentior erga seruos suos, non illi in vno, aut altero, sed in omnibus fidelissime obsecundantes, quos in arctissimam familiaritatem asciiuit? Certe induit eos indumento suo; nam sicut ipse vestitus erat veste aspersa sanguine, pressuris, ac tribulationibus, in hominum redemptionem susceptis; ita decorat illos eodem vestimento, ut interdum illud Pauli audiant: Quia vobis donatum est pro Christo, non solum ut in eum credatis, sed ut etiam pro illo periamini.] O pretiosa vestis, quam mundani auersantur, quam imperfecti fugiunt, & timent; sed perfecti, & fortes spiritu, magna auiditate concupiscunt, scientes, quoniam tribulatio patientiam operatur; patientia autem probationem; probatio vero spem, spes autem non confundit.] Et sicut ipse habet in capite diademata multa, sic capita istorum amicorum suorum, non vna tantum, sed multis coronis cingit, propter multas victorias, quas de Diabolo, iustorum aduersario, de mundo superbo, ac de carne propria reportant. Insidabat ille equo albo, id est, sanctissimo corpori suo (ut interpretatur

A Ambrosius. Ille equus albus erat (inquit) quia erat immaculatus, quia nulla peccati inquinamenta cognouerat. Nam si libido tenebrosa est recte sanctorum lucet, & splendet.] Et isti etiam equis albis, id est, propriis corporibus, castitatis virtute dealbatis insident, quae frano mortificationis iniecto, & habenis circumspectionis gubernant.

Sceptrum quidem in tanto honore non legitur datum Mardocheo, sed religioso concessum est. Nam Dominus in vinculis mundi non dereliquit eum, donec afferret illi sceptrum regni. & potentia aduersus eos, qui eum deprimebant:] ut sceptro vitia domaret, & prauas affectiones cohiberet. Nec desunt plurimi acclamatores, qui non inuiti, ut superbus Aman, sed libentes, & voluntarij proclamant: sic honorabitur quicumque voluerit rex honorare.] Hic namque illud Esdrae contemplor impletum: Benedixit populus omnibus viris, qui se sponte obtulerant, ut habitarent in Ierusalem.] In ea scilicet munitissima Ecclesia ciuitate, quae est sancta religio, in qua pax vera est, habitatorum summa vnio, & concordia voluntatum. His itaque, qui se propria sponte inhabitatores huius spiritualis Hierosolymae tradiderant, omnes populi sibi ipsis confulentes benedicunt, ut sublimem vitam electorum (inquit Beda) quam sequi imitando non possunt, congaudendo, ac venerando, suam facere debeant.] Si ergo honores a Deo delati non in externis iudiciis, sicut honores rerum temporalium, sed in veritate consistunt, liquet, quos regum ornat insignibus, veres esse reges, qui cor regale, hoc est, magnanimum & generosum induunt, magna & digna regibus appetens, & vilia mundi parui pendens. Veri quidem sunt reges, nam ius obtinent, non regni peritari, sed regni caelestis, quod ipsis vnueris abiicientibus, & suos affectus cohibentibus promissum est. Promisit namque Dominus caelorum regnum (ait Laurentius Iustinianus) non diuitibus, sed pauperibus: non dominantibus, sed mitibus, non ventris voluptatibus deditis, sed iustitiam esurientibus, ac sitientibus, non gaudentibus, sed lugentibus; non obscenis cogitationibus inuolutis, sed corde mundis; non rixantibus & superbis, sed pacificis; non temporali felicitate stotentibus, sed propter iustitiam, & Domini nostri Iesu Christi dilectionem persecutionem patientibus.] Qui statum susceperunt priora abdicantem, & posteriora complectentem, non dubium quin regni caelestis sint heredes, atque aded, quod in regnum, imperiumque profecerint.

Hoc ergo regnum, quod religiosi sunt assequuti, honorem eorum firmum reddit, ac stabilem. Nec enim est honor stabilior eo, qui regibus, ac principibus debitus est, quos, siue prosperitas rideat, siue aduersitas terreat, siue imperij maiestate fruantur, siue vincti, & compediti ab alio rege, qui eos prostravit, ac vicit, teneantur, honore prosequuntur. Est namque dignitas regia se ipsa venerabilis, siue bonis succelsibus gaudeat, siue aduersa fortuna, ac calamitate prematur. Ipsa regis insignia, sceptrum, thronus, & corona, licet vita, & sensu vacua, licet vilioris pretij, ut si stannae essent, aut plumbeae, in honore sunt, quia regem referunt, & illam supremam dignitatem representant. Nec obest, quod hac dignitate pollentes mali sint, aut vitii inuoluti imprudentes, ac gubernationis imperiti, infanti, qui iram, & libidinis affectibus abripiantur, modò enim reges sint, honore sunt afficiendi, quoniam his vitiiis, aut passionibus, regia dignitas si sedatur, non tamen amittitur, nec sua

Ambrosius in Epistola 40.

Sapientia 10. 14.

Esdras 6. 9. 2. Esdras 11. 2.

Beda libro 3. in Esdras 23.

Laurentius Iustinianus libro de regum principibus c. 26.

Apocalyp. 19. 16.

Esdras 6. 9.

Apocalyp. 19. 13.

Philipp. 1. 39.

Rom. 5. 4.

Apocalyp. 19. 12.

ma. a. n. j.

er. in

er. in 128. 4. 5.

lm. e. st. a. 93.

1. Petr. 2.
18.
ibi. 15.

facit excellentiæ iacturam. Quare Petrus indifferenter monet regibus honorem tribuere. Regem (inquit) honorificate. Et paulò superius: Subiecti estote omni humana creaturæ (in potestate constituta) propter Deum, siue regi, quasi præcellenti, siue ducibus, tamquam ab eo missis ad vindictam malefactorum, laudem verò honorum; quia sic est voluntas Dei. Religiosi igitur, qui regalem obtinent amplitudinem, magnam habent stabilitatem honoris, adeò vt quamuis omnia desint humana adiumenta, solus religionis status eos honore, ac reuerentia dignos efficiat.

Est religiosus homo ignarus, & idiota, quem scientiarum cognitio non illustrat: nihil refert; sapientes huius mundi, si non desipiant, illam insipientem sapientiam honorabunt, qua insipiens sapuit mudi fallacias cognoscere, & ab eius periculis, ac peccatis effugere. In illoque videbunt, quod stultam fecit Deus sapientiam huius mundi, quia nõ sapit, quæ Dei sunt, & sapientem fecit insipientiã iutorum, quæ sciuit bonum virtutis amplecti, & mala sapientum mundi declinare. Et religiosus pauper & mendicus, quem auri, & argenti copia nõ ornat; nihil interest: Diuites huius sæculi illam mendicitatem admirabuntur, & ditiores suis diuitiis reputabunt; quia pauperculus est sua paupertate contentus, sua penuria diues, & tantum abest, quòd eam horreat, aut timeat, quòd potius de paupertate gloriatur. Est deniq; religiosus homo abiectus, & vilis, ex obscuris patribus ortus, qui, aut labore manuum, aut ostiatim victum mendicabat; nihil artinet; sua professione in regium splendorẽ ascendit, & ob id est honore dignissimus. O quoties vidi Ecclesiæ Põfices, & Reipublice Principes homini abiectissimo illurgere, & magna ei reuerentia honorẽ tribuere, quia habitum religiosum gestabat, eiusque virtutẽ præferrebat! Et quem sæcularem, neque in infimum ceruum admittentem, religiosum tamquam superiorem suspiciunt, ex eius ore pendent, eius consiliis libenter obtemperant, & preces, orationesque ab eo humiliter poscunt. Quod Gregorius Beati Benedicti scribens vitam, illustrissimo exẽplo confirmat. Narrans enim quomodo Rex Totila voluerit prophetiæ spiritum, qui in sancto viro fulgebat, aliquo experimento dignoscere, & eo spiritu per mirabilissimum signum comperto, optauerit sanctissimum, & Deo plenum Abbatem propriis oculis contemplari; hæc ait: Tunc per se idem Totila ad Dei hominem accessit, quem cum longè sedentem cerneret, non ausus accedere, sese in terram dedit. Cui cum vir Dei bis, terne diceret, surge; sed ipse ante eum de terra erigere se non auderet; Benedictus Christi Iesu famulus, per semetipsum dignatus est accedere ad regem, prostratumque de terra leuauit, & de suis actibus increpauit, atque in paucis sermonibus cuncta, quæ illi erant euentura, pronunciauit. Hoc quidẽ, quod Gregorius narrat, mirabile est, sed multò mirabilius, quòd Pontifices summi Christi vicarij, & supremi Ecclesiæ capitis personam gerentes, Bernardum, Vincentium, Ferrariensem, & Catharinam Senensem, euocent, vt pro Ecclesiæ orationes fundat, & ei pacem afferat, tumultus sedent, & animos ambitione dissidentes, conciliant.

Quid est hoc, quòd his sanctissimis viris, & aliis similibus, non semel, sed sæpe successit, nisi quòd profecerunt in regnũ eo ipso quòd statum mutarunt, & Dei amicitia, & familiaritatem quaesierunt? Quid hoc, nisi quòd inquit Iob: Ferrum de terra tollitur, & lapis solutus calore in æs vertitur. Nã homo à terrena cõuersatione liberat, & virtutis robur

Gregor. 2.
diab. c. 15.

Iob. 23. 2.

A adeptus, & à vena sæculi eductus, & in æs sonum prædicationis edentem, spiritus calore cõuersus, iam non, vt terra vilis, nec vt lapis contemnitur, sed vt plenus virtute, atque sapientia ab omnibus honoratur. Quid tandẽ hoc? nisi quòd idem patriarcha post pauca subiugit: Terra, de qua oriebatur panis in loco suo, igni lubuerfa est, Locus sapphiri lapides eius & glebæ illius aurũ. Eras in sæculo, o religiose, terra, si fortè non sterilis, & infrugifera, sed ad summũ, de qua oriebatur panis, quia, aut bonis tẽporalibus abundabas, aut nobilitate fulgebas, aut sciẽtia; & literis splendebas. Hæc tibi apud tuos aliquem honorem, nonnullam laudem afferebant, sed diuini amoris igne concepto, veluti fuisit subuersus, dum hæc omnia, quæ mundus amat, & veneratur, tãquam vilissima stercorea pessundidisti, & abominatus es. Iam diuitias in paupertatem conuertisti; iam aut nobilitatem ingenitam, aut dignitatem indultia quæsita, pro vilissimis religionis obsequiis vendidisti. Iã copiosas bibliothecas, & iuris peritiã, vel alterius sciẽtiæ vsum pro simplici libello ad mouendum affectũ edito, & pro fletu, & compunctione commutasti. Igni subuersus es: Latere tamen quoniã veniet tẽpus, & prope est, quãdo locus sapphiri lapides tui, & glebæ tuæ aurũ. Quando scilicet mundanis rudibus huius splendoris effossis, & iacto supra petram cordis tui humilitatis fundamine, sapphiri, id est, sapientiæ cœlestis, & auri hoc est, charitatis, & omnium virtutum structura consurgat. Tunc non apud tuos tantum, sed apud vniuersos in honore, & admiratione eris, & quòd obtabilius est, ipsam honore, & admiratione contemnes. Tunc eris vilis, & fructuosus, non paucis hominibus, qui ex tuo splendore pendebant, sed vniuersæ Ecclesiæ Dei, quam sanctitatis exemplo, orationis vigore, & verbo prædicationis iuuabis. Vides, ergo, o anima, in statu tuo magnam stabilitatem honoris, neque enim rebus caducis innititur, neque à mundano splendore pendet, sed in ipso statu religionis fundatur, quæ non est rota volubilis: non est in ore vulgi positus, non in aura populari collocatus, sed est status firmissimus, fundamentum stabilissimum regis dignitatis, quod magnam honorem, ratum fixumque sustineat.

Ibid. 5.

Quanta sit magnitudo honoris religiosorum.

CAPVT XXX.

Vt dignitati tam firmæ huic regno spirituali tam sublimes, non quidẽ regno de hoc mundo, sed cœlesti curia demisso, iure profectò debetur, vt egressum sit, o anima religiosa, nomẽ tuum in gẽtes, & vt tãquam regina, & sponsa valde decora Christi, ab vniuersis eius famulis (quò nomine omnes res creatas cõprehẽdo) mirum in modum honoreris. Ita est, omnes religiosum veneratur, omnes Deo consecratum honorant, si suo debito satisfaciãt, quoniam multas in eo reperit causas honoris. Virtus honore digna est, sed religiosus habet statum virtutis, debet esse virtutis splendor, perfectiois exemplar, imago sanctitatis. Si nõ talis sit, qualẽ tam sanctus status exposcit, non quidem propter religiosum statum, sed propter inertiam, ac socordia, qua tantam dignitatem feedat, tam sanctam vitam commaculat, sempiternam meretur infamiam: Sed si (vt par est) virtutis sit, & sanctitatis sectator, impossibile est, non eum ab hominibus honorari. Hoc enim est, quòd disertis verbis scripsit Ioannes Cassianus. Qui in hac, quam arripuit, via nimium tardis passibus graditur, ac secundum interiorem

Cassian. col.
24. c. 19.

hominem